

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ एवमस्त्विति तां राजा प्रत्युवाचाविचारयन् । अपि च त्वं हि नेष्यामि नगरं स्वं शुचिस्मिते । यथात्व

मर्हा सुश्रोणि सत्यमेतद्वीमि ते ।

एवमुक्त्वा स राजर्षिस्तामनिन्दितगामिनीं । जग्राह विधिवत्पाणवुवास च तथा सह ।

विश्रास्य चैनां स प्रायादब्रवीच्च पुनः पुनः । प्रेषयिष्ये तवार्थाय वाहिनीं च तुरङ्गिणीं ।

तथा त्वानाययिष्यामि निवासं स्वं शुचिस्मिते ।

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ इतितस्याः प्रतिश्रुत्य स नृपो जनमेजय । मनसा चिन्तयन् प्रायात्काश्यपं प्रति पार्ष्णिपः ।

भगवांस्तपसा युक्तः श्रुत्वा किन्तु करिष्यति । एवं स चिन्तयन्नेव प्रविवेश स्वकं पुरं ।

मुहूर्ते याते तस्मिंस्तु कण्वोऽप्याश्रममागमत् । शकुन्तला च पितरं ह्रिया नोपजगाम तं ।

विज्ञायाथ च तां कण्वो दिव्यज्ञानो महातपाः । उवाच भगवान्प्रीतः पश्यन्दिव्येन चक्षुषा ।

त्वयाऽद्य भद्रे रहसि मामेनादृत्य यः कृतः । पुंसां सह समायोगो न स धर्मोपघातकः ।

क्षत्रियस्य हि गान्धर्व्या विवाहः श्रेष्ठ उच्यते । संक्रामायाः सकामेन निर्मन्त्रो रहसि स्मृतः ।

धर्मात्मा च महात्मा च दुष्यन्तः पुरुषोत्तमः । अभ्यगच्छः पतिं यत्नं भजमानं शकुन्तले ।

महात्मा जनिता लोके पुत्रस्तव महाबलः । य इमां सागरापाङ्गीं कृत्स्नां भोक्ष्यति मेदिनीं ।

परञ्चाभिप्रयातस्य चक्रं तस्य महात्मनः । भविष्यत्यप्रतिहतं सततं चक्रवर्त्तिनः ।

ततः प्रक्षाल्य पादौ सा विश्रान्तं मुनिमब्रवीत् । विनिधाय ततो भारं सन्निधाय फलानि च ।

॥ शकुन्तलोवाच ॥ मया पतिर्दृष्टो राजा दुष्यन्तः पुरुषोत्तमः । तस्मै सप्तचिवाय त्वं प्रसादं कर्तुमर्हसि ।

॥ कण्व उवाच ॥ प्रसन्न एव तस्याहं त्वत्कृते वरवर्णिनि । गृहाण च वरं मत्तस्त्वं शुभे यदभीक्षितं ।

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ ततो धर्मिष्ठतां वव्रे राज्याचास्त्वननं तथा । शकुन्तला पौरवाणां दुष्यन्तहितकाम्यया ।

इत्यादिपर्वणि सम्भवपर्वणि शकुन्तलोपाख्याने त्रिसप्ततोऽध्यायः ॥ ७३ ॥

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ प्रतिज्ञाय तु दुष्यन्ते प्रतियाते शकुन्तला । गर्भं सुषाव वामोरुः कुमारममितौजसं ।

त्रिषु वर्षेषु पूर्णेषु दीप्तानलसमद्युतिं । रूपौदार्यगुणोपेतं दौष्यन्तिं जनमेजय ।

जातकर्मादिसंस्कारं कण्वः पुण्यकृतांवरः । विधिवत्कारयामास वर्द्धमानस्य धीमतः ।

दन्तैः शुक्रैः शिखरिभिः सिंहसंहननो महान् । चक्राङ्कितकरः श्रीमान्महामूर्द्धा महाबलः ।

कुमारो देवगर्भाभः स तत्राशु व्यवर्द्धत । पञ्चषे एव बालः स कण्वाश्रमपदं प्रति ।

सिंहव्याघ्रान्वराहंश्च महिषांश्च गजांस्तथा । बबन्ध वृचे बलवानाश्रमस्य समीपतः ।

आरोहन्दमयंश्चैव क्रीडंश्च परिधावति । ततोऽस्य नाम चक्रुस्ते कण्वाश्रमनिवासिनः ।

अस्त्वयं सर्वदमनः सर्वं हि दमयत्यसौ । स सर्वदमनो नाम कुमारः समपद्यत ।

विक्रमेणौजसा चैव बलेन च समन्वितः । तं कुमारमृषिर्दृष्ट्वा कर्मचास्यातिमानुषं ।

समयो यौवराज्यायेत्यब्रवीच्च शकुन्तला । तस्य तद्वलमाज्ञाय कण्वः शिष्यानुवाच ह ।

शकुन्तलामिमां शीघ्रं सहपुत्रामितो गृहात् । भर्तुः प्रापयतागारं सर्वलक्षणपूजितं ।